

EUPV, dos anys i mig de guerra freda

VICENT A. JIMÉNEZ

Julio Anguita i Albert Taberner, coordinador general d'IU i president d'EUPV, respectivament. Renovadors i anguitistes valencians només han tancat un tema pensant en la IV Assemblea Federal: la votació de la llista d'Anguita.

Empat tècnic. La diagnosi política de l'assemblea de país d'Esquerra Unida (EUPV), tinguda a València el dia 19 de novembre, escarida i tot, palesa una forta baralla interna entre els dos sectors que configuren el partit. Renovadors i ortodoxos, en diuen uns; minoria i majoria, uns altres, i fins i tot direcció i alternatius. Siga com siga, el pes polític de tots dos amb vista a la IV Assemblea Federal d'Izquierda Unida (IU), que es desenvoluparà a Madrid entre els dies 9 i 11 de desembre, és tan ajustat que no permet de parlar clarament de majories i minories.

En tot cas, i encara que a Madrid hi aniran amb una llista única –no de consens–, les dues parts presentaran a l'assemblea de país dues llistes diferents, encapçalades per Albert Taberner, president d'EUPV, i per Joan Ribó, coordinador del Partit Comunista del País Valencià (PCPV), respectivament. La llista renovadora, de suport a la direcció d'EU, va obtenir 175 vots (50,3%) i la llista ortodoxa, basada en l'aparell comunis-

Els dies 9, 10 i 11 de desembre es farà a Madrid la IV Assemblea Federal d'IU. Els 95 delegats d'EUPV que hi acudiran, hi aniran plegats, però no gaire ben avinguts.

ta, 172 (49,4%). És a dir que, dels 40 delegats escollits per anar a Madrid, cada llista n'obtingué 20. I els 40 delegats escollits per les organitzacions comarcals, on el marge també és estret, són majoritàriament fidels a les tesis d'Albert Taberner. Els 15 delegats restants que integren la delegació –95 en total– que representarà el País Valencià, són els membres del consell polític, on la relació de forces és de 8 a 7 en favor dels renovadors.

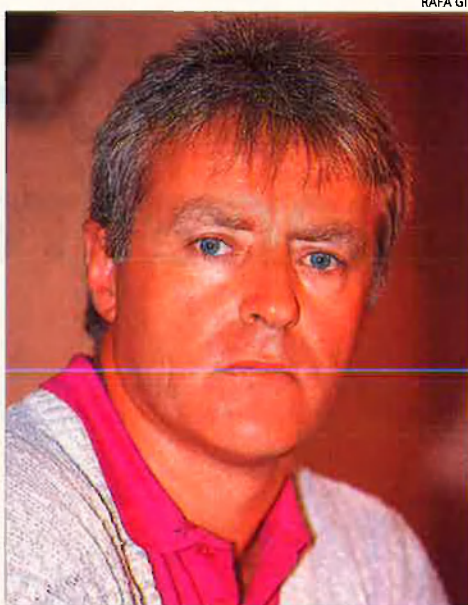
Una certa esquizofrènia. Aquest *tête a tête*, que parlant de partits polítics es fa indestructible de les lluites internes de poder, té en el cas d'EU una important component ideològica afegida, i és precisament aquí on es troben els dos grans pols del debat que marcarà l'assemblea federal. La política d'aliances i el model de partit caracteritzen, fonamentalment, el contingut polític de la discussió. I quan arribe l'hora de debatre les esmenes, cada delegat valencià votarà allò que crega més oportú en cada moment,

tal com s'ha anat matisant en el procés assembleari previ, sense que això tinga cap conseqüència en la direcció d'EUPV. Només hi ha un punt tancat: tothom votarà en favor de la llista del coordinador general d'IU, Julio Anguita.

Tant els renovadors com els ortodoxos han qualificat aquesta situació d'esquizofrènica. Manuel Pedrajas, coordinador d'organització d'EUPV, del sector renovador, assegura que "l'esquizofrènia ve quan anem a Madrid amb una llista única i després, quan tornem, tots els qui utilitzen els seus instints bàsics dient que els renovadors van contra Anguita, tindran difícil de vendre el mateix missatge, i més encara quan arribarà l'hora d'escollir Albert Taberner com a candidat a la Generalitat valenciana". Joan Ribó qualifica de "situació divertida" les conseqüències derivades del gran equilibri de forces entre les dues parts en litigi, però unes altres fonts de la branca anguitista també parlen d'una certa esquizofrènia quan comenten que determinades persones que en l'assemblea de país anaven en llistes separades, a Madrid es trobaran a la mateixa llista (una clara referència a Joan Ribó i al diputat autonòmic i coordinador de relacions polítiques Pedro Zamora). Això, segons alguns membres del partit acostats a la direcció i consultats per aquest setmanari, juntament amb les expectatives electorals d'EU, hauria de fer reflexionar tots dos sectors en el sentit que els uns (renovadors) han de fer entrar els altres en la gestió conjunta de la política d'EUPV, que monopolitzen, i que els altres (ortodoxos) han d'abandonar la intenció de capgirar la truita.

El plantejament dels renovadors a Madrid respecte a la política d'aliances serà, segons Pedrajas, que amb la dreta "res de pactes de govern, i amb el PSOE tampoc, sempre que siga per a dur a terme una política de dretes; ara bé un suposat pacte amb els socialistes es faria sempre sobre la base del programa electoral". Els anguitistes, per una altra banda, no volen ni sentir parlar de "majoria d'esquerres", i Ribó fins i tot entén que s'ha de caracteritzar el PSOE com un partit de dretes i "amb partits de dretes no hi ha pactes de govern; en tot cas, la matisació que s'hauria d'introduir és de dir que no totes les dretes són iguals". Així, el coordinador del PCPV nega rotundament la possibilitat de "pactes a la grega (entre IU i el PP)".

De totes maneres, segurament que el tema que més courà serà el del model de partit. La federalitat xisclarà fort a Madrid. Hi ha, d'un costat, el sector renovador, que se sent "còmode", en paraules del secretari d'organització, amb l'esta-

Dalt, Joan Ribó, el coordinador del PCPV. Sota, Manuel Pedrajas, coordinador d'organització d'EUPV. Ortodoxos i renovadors, respectivament, esperen que la IV assemblea federal desbloque la tensió generada per l'existència de dos corrents distints i, fins a un cert punt, excloents.

tut de sobirania jurídica i política que els estatuts federals li atorguen respecte a IU. Ara bé, tant Albert Taberner com el diputat autonòmic i coordinador de política institucional, Pasqual Mollà, màxims representants del corrent nacionalista d'EUPV "Per la renovació de l'esquerra i el nacionalisme", han manifestat obertament, en la III assemblea, tinguda a Sueca el dia 30 d'octubre, que aquest partit assumeix el "compromís indubtable de la recuperació nacional, una assignatura superada que converteix EUPV en el referent del nacionalisme d'esqueres al País Valencià". Cal esperar, doncs, algun gest tendent a reivindicar una situació semblant a la d'Iniciativa per Catalunya (IC), petició que trobarà l'oposició frontal no tan sols de la resta del partit, sinó també del sector anguitista valencià, que milita en la "sobirania compartida" dins d'una EU federal, en detriment de la "confederació".

L'any dels desencontres. Aquesta situació de blocatge entre els dos sectors d'EUPV té l'origen en la III assemblea general, desenvolupada el mes de maig del 1992. En aquesta última ocasió, Julio Anguita i Nicolás Sartorius obtingueren, respectivament, el 60% i el 40% dels vots. Un mes després tenia lloc la IV assemblea d'EUPV, on dels 55 vots en joc, Albert Taberner n'obtingué 29 i el diputat autonòmic Alfred Botella, 26. Aleshores, es posà de manifest l'existència de dues grans actituds diverses i, fins a un cert punt, excloents. Dos grans blocs enfrontats, bàsicament, en tres aspectes. El primer punt en discòrdia va ser el Tractat de Maastricht -aprovat el 7 d'abril d'aquest mateix any pel Parlament Europeu-, que significà una mena de deficiació del projecte europeu i en el qual IC va optar per la fórmula "Sí, però..." i IU s'hi va oposar.

Els altres dos punts de desavinença que han perdurat, com veiem, fins al dia d'avui són els ja esmentats del model de partit i de la política d'aliances. Respecte a la caracterització del PSOE, si el sector renovador d'EU li reclamava, l'any 1992, un "tomb a l'esquerra", el sector anguitista es desmarcava precisament per l'ala esquerra dels socialistes, alhora que advertia del perill d'un discurs de "la por a la dreta" que els acostava a un PSOE que recorda massa sovint la seua hegemonia dins l'electorat d'esquerra. La tercera nafra va ser el model de partit i no tan sols pel que fa a la federalitat. Aleshores, els ortodoxos acusaren els renovadors de no apostar d'una manera decidida per convertir EU en un moviment polític i social que l'allunyara del model de partit tradicional. Els pactes electorals

recents amb els Verds i amb Nacionalistes d'Esquerra (escissió de la Unitat del Poble Valencià) han servit per a acostar posicions, després de dos anys i mig de guerra freda.

Un període llarg en què el cisma intern ha implicat, algunes vegades, una certa pèrdua d'iniciativa política. El desblocatge pot arribar, aquí, per la pantalla guaridora dels resultats electorals obtinguts en els últims comicis electorals –generals del 6 de juny de 1993 i europeus del 12 de juny d'enguany–. Dos milions i mig de vots que, al cap i a la fi, han servit a Anguita de bàlsam a l'hora de cicatritzar el partit. Un acostament, el valencià, que també pot haver estat propiciat per la pèrdua recent del referent estatal Nueva Izquierda, el frustrat corrent renovador dirigit per Sartorius i Cristina Almeida (que alguns situen ja acostada al PSOE de Madrid). D'una altra banda, la qüestió de Maastricht s'ha aigualit força dins EU.

Dues llistes autonòmiques? Davant el descontentament general, renovadors i ortodoxos aposten per desbloquejar la situació aprofitant, segons Pedrajas, que no hi ha grans divergències polítiques amb vista a la IV assemblea federal, de l'un costat, i que Julio Anguita i Albert Taberner ja “han arribat a un acord quant a l'organigrama”, de l'altre. Ribó, per la seua banda, es mostra satisfet que, després de dos anys, “s'haja arribat a acords importants” i assegura que “ideològicament parlant, el vent ha bufat a favor nostre” –clara referència a la davallada del PSOE i a l'acostament d'una gran part del vot jove a EU.

Fonts de la direcció del partit creuen que malgrat la voluntat de desbloquejar la situació, poden resultar-ne dues reflexions errònies, de l'assemblea federal, que conduirien el projecte d'EU al no res o, si més no, el convertirien en un simple joc de criatures. L'una seria la bunquerització dels renovadors en una direcció guanyada per la punta dels cabells; l'altra, que els ortodoxos optaren per la lluita de poder després de la “victòria moral” obtinguda en l'última assemblea de país. Ara bé, també s'apunten dues eixides positives. Primera, que els ortodoxos entrenen en un procés comú de reflexió i de gestió, per a la qual cosa fóra necessari –segona eixida– que els renovadors els obriren les portes.

EUPV té, doncs, en aquest procés assembleari encadenat –assemblea de país, assemblea federal i l'assemblea d'EUPV–, que es tancarà el mes de maig del 95 amb les eleccions municipals i autonòmiques, el seu examen de convivència. És temps de bonança electoral i no hora de lluites internes. El coordinador d'organització, Manuel Pedrajas, no gosa descartar la presència última de dues llistes a la Generalitat valenciana. Una de renovadora i una altra d'ortodoxa. Més del mateix color?

Joan Mari

Federats i confederats

Esquerra Unida de les Illes Balears (EUIB) enviarà 14 delegats a la IV Assemblea Federal d'Izquierda Unida (IU), que s'escaurà a Madrid entre els dies 9 i 11 de desembre. Aquesta formació sosté una pràctica unanimitat respecte a la seua inserció política estatal. Es pot dir que defensa a les Illes les tesis del sector anguitista. No hi ha significacions crítiques. La mostra més evident d'aquesta unanimitat és el consens amb què EUIB desenvolupà l'assemblea de balears, els dies 19 i 20 de novembre, a Palma, de la qual eixí reelegit coordinador general Eberhard Grosske. Grosske mateix declarava, després de l'assemblea, que s'havia arribat “a un alt punt de consens i a una integració important, amb l'aprovació d'un programa marc”, que servirà de base a la redacció definitiva de les propostes electorals que EUIB plantejarà en les eleccions municipals i autonòmiques del maig del 95.

EU no ha tingut mai representació als òrgans de govern autonòmics. A les primeres eleccions de 1983 no va entrar ni als consells ni al Parlament, situació extraparlamentària que es manté encara ara. Aquest mateix any 83, a les municipals, va perdre la representació que tenia a l'Ajuntament de Palma, després de quatre anys de govern municipal en aliança amb el PSOE i el PSM. Els anys 1987 i 1991, EU també restà fora de les institucions autonòmiques, ni que fos per poc, especialment en les eleccions del 91, quan va arribar molt a prop del 3% necessari per a entrar en el Parlament. Ara, i gràcies a l'estirada electoral que Julio Anguita, coordinador general d'IU, ha fet a l'estat espanyol, EUIB confia a poder entrar, fins i tot amb força, a les institucions. L'assemblea d'EUIB aprovà també tota una seguida de resolucions entre les quals es destaca la de mantenir i d'enfortir un marc estable de col·laboració amb EU del País Valencià i amb Iniciativa per Catalunya (IC).

Per una altra banda, IC, com a organització política sobirana, i confederada amb IU, participarà en la IV assemblea federal en qualitat de convidada. La delegació catalana que hi assistirà no podrà –“ni vol”, puntualitzen fonts de la direcció d'IC– votar-hi. Així i tot, les direccions respectives tenen un encontre, aquest dimarts, dia 29 de novembre, per debatre, fonamentalment, els dos principis sobre els quals se sustenten les seues relacions, el de sobirania i el de solidaritat/corresponsabilitat. Jordi Guillot, portaveu i responsable de relacions polítiques d'IC ha declarat a EL TEMPS que estan “disposats a obrir un debat i una reflexió comuna [amb IU] per avançar en els principis del federalisme”. Però, ja entenen una mateixa cosa per federalisme totes dues parts? Aquest és l'interrogant, segons Guillot, al voltant del qual s'inicia el procés de diàleg.

Quant al retorn de Rafael Ribó, president d'IC, a la política catalana, serà determinat per les eleccions autonòmiques del 96. Guillot afirma, en aquest sentit, que IC va acordar, el dia 15 d'octubre proppassat, que Ribó “prioritzés totes les tasques del partit en funció d'aquestes eleccions”. Una dada d'interès, amb vista a l'assemblea federal, és que, si bé d'un 40% a un 50% de l'electorat d'IC és força anguitista, menys d'un terç de la direcció del partit combrega amb aquesta línia.

J. M. / M. P

ARXIU

Eberhard Grosske. Coordinador general d'EUIB.